

Kristeligt Dagblad

onsdag

1. november 2017

Nr. 27

122. årgang

"IKKE VED MAGT OG IKKE VED STYRKE, MEN VED MIN ÄND, SIGER HÄRSKARERS HERRE"

Denne side er redigeret af Thor Dam

Historiestrid er en strid om, hvem det danske "vi" er

Det har altid været heftigt debatteret, hvordan danmarkshistorien skulle fortælles og fortolkes. Men nutidens identitetsmæssige splittelse har både ført til en eksplosiv vækst i udgivelsen af danmarkshistorier og til en tilspidsning af konflikterne. Det ses aktuelt i debatten om Reformationen

AF MORTEN MIKKELSEN

mikkelsen@k.dk

Historieprofessor Anette Warring, leder af Roskilde Universiets forskningsgruppe om erindring og fortidsbrug, plejede engang at sige, at den nære fortid som Besættelsen og den kolde krig fortsat er genstand for konflikt, mens ældre begivenheder som Reformationen og svenskekrigene ikke længere er noget, befolkningen går så meget op i, at det skaber konflikt.

Hvis man ser på modtagelsen af Danmarks Radios "Historien om Danmark" kunne

dette se ud til at holde stik, for mens DR slap forholdsvis hel-skindet fra tv-seriens sjette afsnit om 1500- og 1600-tallet, var der stærk kritik af sidste afsnit om det 20. århundrede.

Alligevel har hun revideret sin opfattelse. For det debatteres ivrigt i tiden, om "problemet" med islam er, at denne religion ikke har haft en reformation. Og frem til 500-årsdagen for Martin Luthers 95 te ser har debatterer skændtes bravt om, hvor stor del af æren, Luther fortjener for de i nutiden så positivt klingende værdier demokrati, velfærdsstat, ligestilling og frisind.

▼ I vor tid er det især holdningen til EU og indvandring, der skaber konflikt om, hvem 'vi' er.

BERNARD ERIC JENSEN, ADJUNGERET PROFESSOR VED ROSKILDE UNIVERSITET OG SPECIALIST I HISTORIEBEVIDSTHED

"Efter min opfattelse er det en tvivlsom konklusion, at alt godt kan føres tilbage til Luther. Men min pointe er blot, at reformationsdebatten viser, at en bestemt fortid kan blive et konfliktfelt, når den bliver aktualiseret af et bestemt spørgsmål," siger

Anette Warring, der om et par uger er med til at afholde et seminar på Roskilde Universitet, hvor en række forskere og historiefornidlere skal diskutere, hvorfor der netop her i 2017 skrives, fortælles, udstilles, filmes og podcastes flere danmarkshi-

strier end nogensinde før – og hvordan opgaven så bliver grebet an.

"Et af spørgsmålene er, om man i 2017 kan bruge 'vi'-formen. Kan vi fortsætte traditionen for, at danmarkshistorie er historie om Danmark fortalt af en dansker til danskere, eller eksisterer det danske 'vi' slet ikke?" spørger Anette Warring.

Bredt blandt seminarets deltagere ser der i hvert fald ud til at være enighed om, at netop nutidens indædte strid om, hvem "vi" er, altså hvordan man i 2017 skal definere danskere og danskhed, er en

central årsag til den aktuelle enorme produktion af og interesse for danmarkshistorie. Samtidig er den årsag til, at opgaven gribes meget forskelligt an – og at debatten kan blive så eksplosiv, at Dansk Folkepartis europaparlamentariker Morten Messerschmidt kræver sidste afsnit af "Historien om Danmark" fjernet fra DR's hjemmeside.

"Min tolkning er, at når danmarkshistorier både er genstand for stor interesse og er meget omstridte, så skyldes det tidens meget store usikkerhed om dansk identi-

tet. Er det at være dansk en etnisk betegnelse, handler det om et bestemt demokratisk, konstitutionelt tilhørsforhold, eller er det at være statsborger? Den konflikt har kørt siden 2001," siger Bernard Eric Jensen, adjungeret professor ved Roskilde Universitet og specialist i historiebevidsthed.

Han henviser til, at Anders Fogh Rasmussen (V) det år dannede sin VK-regering med Dansk Folkeparti som støtteparti og indvarslede en kultur- og værdikamp. Dermed blev historiestoffet pludselig politisk eksplosivt, efter si-

den 1970'erne ikke at have haft den store bevågenhed uden for snævre fagkredse.

"Men den danske 'vi'-fortælling har altid skabt konflikter, og der er aldrig skabt konsensus om den. For 100-150 år siden stod kampen om, hvorvidt danmarkshistorien var historien om konger, kirke og stormænd, eller om bønder og arbejdere også skulle regnes med. I vor tid er det især holdningen til EU og indvandring, der skaber konflikt om, hvem 'vi' er," siger han.

DANMARK SIDE 2